

Iskoristi život u činjenju dobra (Meka)

Hatib: dr. Bender ibn Abdulaziz Belile

27. džumadel-ula 1446. godine po Hidžri / 29. novembar 2024.

Hvala Allahu, Koji određuje sudbine i određuje životni vijek. Hvalim Ga i zahvaljujem Mu javno i tajno. Njemu se kajem i od Njega tražim oprost u zoru i u sumraku. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema sudruga, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, odabran i odlikovan. Neka su Allahovi blagoslov, milost i spas na njega, na njegovu porodicu i čestite ashabe, sve dok se budu smjenjivali dan i noć.

O ljudi, savjetujem sebe i vas da budemo bogobožni. Bojte se Allaha, Allah vam se smilovao, i budite svjesni da vas On vidi, ujutro i navečer. Pripremite se za Dan odluke, jer dani prolaze, a životi se smanjuju. Znajte, o ljudi, da ćete otići s ovog svijeta, napustiti njegove kuće i palače, i biti pitani i odgovorni za njegove užitke i strasti, i za malo i veliko. "I Knjiga će biti postavljena i vidjet ćete grešnike prestravljene zbog onog što je u njoj. 'Teško nama!', govorit će, 'kakva je ovo knjiga, ni mali ni veliki grijeh nije propustila, sve je nabrojala!' – i naći će upisano ono što su radili. Gospodar tvoj neće nikome nepravdu učiniti." (El-Kehf, 49)

Blago onima koji su svoje vrijeme ispunili pobožnim djelima i svoje dane proveli u onome što ih Allahu približava, oni će postići najveću nagradu kod Gospodara Zemlje i nebesa.

Ebu Bekra, radijallahu anhu, prenosi da je neki čovjek upitao: "O Allahov Poslaniče, ko su najbolji ljudi?" Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio je: "Onaj čiji je život dug i čija su djela dobra." Zatim je upitao: "Ko su najgori ljudi?", a Poslanik je odgovorio: "Onaj čiji je život dug i čija su djela loša." (Ahmed i Tirmizi, vjerodostojan)

Sa svakim danom koji prolazi čovjek se približava svojoj smrti i svom ahiretu. Ebu Derda, radijallahu anhu, rekao je: "Čovječe, ti si ništa drugo do skup dana, i kada jedan dan prođe, prošao je dio tebe." (Ibn Ebu Dun'ja, Ez-Zuhd)

O vjernici, sretan je onaj koji preispituje, obračunava i tjera svoju dušu da iskoristi vrijeme koje je kratko. Šeddad ibn Evs, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Pametniji je onaj koji preispituje svoju dušu i radi za ono što dolazi poslije smrti, a nemoćan je onaj koji slijedi svoje strasti i uzda se u to da će mu Allah oprostiti i smilovati mu se." (Ahmed i Tirmizi, vjerodostojan)

Život je jedna od Allahovih velikih blagodati i Njegova najveća milost, a to cijene samo oni koji su od Allaha nadahnuti i pobožni. Ibn Abbas, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Dvije su blagodati prema kojima su mnogi ljudi nemarni: zdravlje i slobodno vrijeme." (Buhari)

Dvije su vrste ljudi na ovom svijetu: oni koji su shvatili stvarni razlog svog postojanja i cilj za koji su stvoreni – da obožavaju samo Allaha, ne pripisujući Mu druga, pa se bore sami sa sobom, određuju cilj i usmjeravaju se ka onome što vodi do Allahovog zadovoljstva, a druga vrsta su oni koji su (samo)obmanuti, zavedeni, lišeni dobra i prevareni, i koji "trče" za svojim strastima, slijede svoje prohtjeve i zaboravljaju Allaha, pa je Allah učinio da sami sebe zaborave. Ebu Malik el-Eš'ari, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Svi ljudi izlaze ujutro, pa 'prodaju' svoju dušu, pa je oslobode je ili je upropaste." (Muslim)

To je jedna od najvažnijih stvari za koje će rob biti pitan na Sudnjem danu. Ebu Berza el-Eslemi, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Čovjekova stopala neće se na Sudnjem danu dok ne bude upitan o četiri stvari: o svom životu, kako ga je proveo; o svom tijelu, u čemu je oronulo; o svom imetku, kako ga je stekao i u što ga je trošio; i o svom znanju, šta je učinio s njim." (Darimi i Tirmizi, vjerodostojan)

O vjernici! Ko dostigne četrdeset godina, Allah mu je time upotpunio blagodat razuma, vjere, razumijevanja i odmjerenosti, i proživio je značajan dio ovodunjalučkog života, pa zaslužuje da se mnogo kaje i podsjeća. "A kad dospije u muževno doba i kad dostigne četrdeset godina, on rekne: 'Gospodaru moj, dozvoli mi da Ti budem zahvalan na blagodati koju si darovao meni i roditeljima mojim, i pomози mi da činim dobra djela kojima ćeš zadovoljan biti, i učini dobrim potomke moje; ja se, zaista, kajem i odan sam Tebi!'" (El-Ahkaf, 15)

Allah, džellešanuhu, učinio je sijedu kosu izaslanikom i glasnikom smrti. Uzvišeni kaže: "A zar vas nismo ostavili da živite dovoljno dugo da bi onaj koji je trebao razmisliti imao vremena da razmisli, a bio vam je došao i onaj koji opominje?" (Fatir, 37) Prema komentatorima Kur'ana, "onaj koji opominje" je sijeda kosa.

Šta je tek s onima koji su prešli četrdesetu i dosegli šezdeset godina? Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Allah se 'opravdao' kod svakog čovjeka čiji je život produžio do šezdesete godine." (Buhari) Poslanikove riječi: "Allah se 'opravdao' kod svakog čovjeka" znače: Allah je oduzeo izgovor tom čovjeku, pa mu nije ostalo opravdanje kojim bi se opravdao, jer ga je poživio do šezdesete godine. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je jednom čovjeku, savjetujući ga: "Iskoristi pet stvari prije pet drugih: mladost prije starosti, zdravlje prije bolesti, bogatstvo prije siromaštva, slobodno vrijeme prije zauzetosti i život prije smrti." (Hakim)

Jedan od najvećih razloga za traćenje života u onome što čovjeku ne donosi korist niti u njegovoj vjeri niti u dunjalučkim poslovima jeste neznanje o vrijednosti vremena, druženje s besposličarima, nada u dug život, nemar, slaba volja, odlaganje i gubljenje vremena na društvenim mrežama bez konkretne koristi. Kada čovjeku dođe smrt i nastupi kraj, tada će spoznati vrijednost života, koliko je vremena izgubio, požalit će zbog onoga što je prošlo i poželjeti povratak, ali uzalud. Uzvišeni kaže: "Kad nekome od njih smrt dođe, on uzvikne: 'Gospodaru moj, povrati me da uradim kakvo dobro u onome što sam ostavio!' Nikada! To su riječi koje će on uzalud

govoriti – pred njima će prepreka biti sve do dana kada će oživljeni biti.” (El-Mu’minun, 99–100)

O vjernici, budimo svjesni Allaha i nastojmo iskrenim pokajanjem, uzimanjem pouke i traženjem oprostā nadoknaditi ono što je prošlo. Allah, džellešānuhu, obećao je Svojim robovima koji se iskreno pokaju, odazovu Mu se i potvrde svoje pokajanje dobrim djelima, da će njihove grijehe zamijeniti dobrim djelima i njihove ružne postupke lijepim. Uzvišeni kaže: “Ali onima koji se pokaju i uzvjeruju i dobra djela čine, Allah će njihova hrđava djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i samilostan je.” (El-Furkan, 70)

Znajte, Allah vam se smilovao, da je Allah, zbog poznavanja prirode Svojih robova, i njihove želje za životom, propisao za njih načine za produženje života i dugovječnost, a među njima su: dova, dobra djela i održavanje rodbinskih veza. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Allahovo određenje (sudbinu) mijenja samo dova, a život produžuje samo dobročinstvo.” (Ahmed) Enes b. Malik, radijallahu anhu, kazuje da je čuo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kako kaže: “Ko želi da mu se poveća nafaka ili da mu se produži život, neka održava rodbinske veze.” (Muttefekun alejhi)

Ovo se ne suprotstavlja Allahovim, džellešānuhu, riječima: “Kada im dođe smrtni čas, neće ga moći ni za trenutak odgoditi, niti ubrzati” (El-A’raf, 34), niti riječima Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, iz hadisa o trudnoći: “Zatim Allah pošalje meleka, pa udahne u njega dušu, i naredi mu da mu zapiše četiri stvari: opskrbu, životni vijek, djela i hoće li biti nesretan ili sretan” (Muslim), jer Allah, džellešānuhu, odredio je sudbine stvorenja pedeset hiljada godina prije stvaranja nebesa i Zemlje, i ono što je zapisano kod Njega u skladu je s onim što je unaprijed znao, uključujući dove, dobra djela i održavanje rodbinskih veza, koje je odredio kao razlog za produženje njihovih života. Svakome će biti olakšano ono za što je stvoren. Imran ibn Husajn, radijallahu anhu, kazuje: “Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan je: ‘Da li je poznato ko će biti stanovnik Dženneta i ko će biti stanovnik

Džehennema?’ ‘Da’, reče on. ‘A zašto onda rade djela oni koji ih rade?’, upitaše oni. ‘Svako radi ono za što je stvoren i što mu je olakšano.’”

Jedno od najvećih dobrih djela jeste da čovjek ostavi iza sebe čestito i blagoslovljeno potomstvo, koje je poput drugog života, koji se nastavlja nakon napuštanja ovog svijeta. Čovjekovi čestiti potomci mole se za njega nakon smrti, i za to mu se pišu nagrade u njegovim knjigama dobrih djela, a njihovi sevapi nimalo se ne umanjuju. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Kada čovjek umre, prestaju njegova dobra djela osim u tri slučaja: ako je ostavio trajnu sadaku, korisno znanje i pobožno dijete koje moli za njega.” (Ahmed i Buhari, Edebul-mufred)

Zato se potrudite u dobrom odgoju i podizanju djece, koja su radost vaših očiju u životu, i sreća vaših duša nakon smrti.

Donosite salavate i selame na najbolje Allahovo stvorenje, Muhammeda, sina Abdullahovog, jer vam je to naredio vaš Gospodar, rekavši: “Allah i meleki Njegovi blagosilju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

